

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่ประเทศหนึ่งประเทศใดจะพัฒนาก้าวหน้าหรือการพัฒนาจะเป็นไปได้อย่างรวดเร็วเร็วมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลายประการ แต่ก็คงไม่มีใครปฏิเสธว่า บรรดาปัจจัยที่สำคัญต่าง ๆ เหล่านั้น ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource) เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่ละเลยไม่ได้ และเครื่องมือสำคัญที่มีบทบาททำให้มนุษย์กลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนา ก็คือ "การศึกษา" (อุทัย บุญประเสริฐ, 2527)

การจัดการศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดทำเพื่อให้ความรู้แก่คนในชาติ และเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การจัดการประถมศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญของประเทศอย่างหนึ่งซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการจัดการศึกษาระดับอื่นๆ เพราะการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งให้ประชาชนของประเทศ มีความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ (กรมวิชาการ, 2535)

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีปริมาณงานในความรับผิดชอบหน่วยงานหรือโรงเรียนประถมศึกษากระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ของประเทศถึง 31,427 โรงเรียน และมีนักเรียนในความดูแลถึง 6,703,854 คน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534)

เพื่อให้การจัดการประถมศึกษาในระดับโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนดขอบข่ายภารกิจการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดไว้ทั้งหมด 6 งานคืองานวิชาการ งานบุคลากร

งานกิจการนักเรียน งานธุรการการเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในจำนวนภารกิจของผู้บริหารทั้ง 6 งานนี้ งานวิชาการถือได้ว่าเป็นงานที่มีความสำคัญมากกว่าทุกงาน เพราะเป็นงานที่ส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง โรงเรียนจะสามารถบริหารงานได้บรรลุตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรได้ หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับงานวิชาการ จนได้มีการกำหนดไว้ว่า ผู้บริหารควรรใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการมากที่สุดในรอบสัปดาห์และจะใช้เวลาในการบริหารงานใดรองลงไปนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เล็งเห็นความสำคัญของงานวิชาการ จึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการในการบริหารงาน การนิเทศติดตามกำกับและ การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด ให้สามารถจัดการศึกษาบรรลุจุดหมายของหลักสูตร อย่างไรก็ตาม จากการรายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร ปีการศึกษา 2533 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (กรมวิชาการ, 2536) ได้สรุปการดำเนินการ 3 ด้าน ไว้ดังนี้ คือ

1. การดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมทั้งประเทศพบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของโรงเรียน มีโรงเรียนที่ดำเนินการอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46 และระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 45 ด้านการเรียนการสอนของโรงเรียน มีโรงเรียนที่ดำเนินการอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 65 และระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 27 ด้านการบริหารหลักสูตรของโรงเรียน มีโรงเรียนที่ดำเนินการอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40

2. กระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียนพบว่าโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอน 2.59 การบริหารหลักสูตร 2.37 การเตรียมความพร้อม 2.37 จากคะแนนเต็ม 4 และจำนวนโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 65

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีนักเรียนอยู่ในระดับดี ร้อยละ 83 ความรู้ความคิดเพื่อพัฒนาทางสังคม มีนักเรียนอยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 76 ความเข้าใจธรรมชาติมีนักเรียนอยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 65 การคิดและแก้ปัญหา มีนักเรียนอยู่ในระดับดี สูงกว่าร้อยละ 50 ความรู้ความคิดเพื่อพัฒนา

อาชีพมีนักเรียนอยู่ในระดับดี สูงกว่าร้อยละ 50 การคิดคำนวณ มีนักเรียนอยู่ในระดับดี ร้อยละ 30 และระดับปานกลางร้อยละ 57

จากผลการวิจัยของ สนิท เจริญสุข (2527) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ร้อยเอ็ดพบว่า ปัญหาที่โรงเรียนประถมศึกษาประสบในระดับสูงคือ ขาดครูสอนในบางกลุ่ม ประสบการณ์ ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ครูไม่รู้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ไม่มีครูดำเนินการห้องสมุดโดยตรง จุดหมายของหลักสูตรมีมากเกินไป หนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด ไม่เพียงพอ และส่งถึงโรงเรียนช้า ขาดการผลิตเอกสารประกอบหลักสูตร และการนิเทศ จากภายนอกไม่ต่อเนื่อง

สำหรับชลอ มงคลการุญ (2530) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ได้แก่ งบประมาณยังไม่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการที่จำเป็นของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ และหนังสือค้นคว้าไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และครู นักเรียนไม่สามารถนำผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนของครูไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้ ครูมีภาระงานในการสอนมากไม่มีเวลาผลิตและเตรียมสื่อการสอน ชุมชนยังไม่มีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียน งบประมาณมีจำกัด

จากการที่กรมวิชาการได้รายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร ปีการศึกษา 2533 และผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นย่อมเป็นข้อมูลที่ดีได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการจัดการศึกษา และเป็นงานที่มีความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพของนักเรียน อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา และการบริหารงานวิชาการในระดับโรงเรียนประถมศึกษา ก็ยังประสบปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เช่น การดำเนินงานการจัดการศึกษา กระบวนการจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และงบประมาณ ซึ่งเป็นหน้าที่ของหน่วยงานทุกหน่วยที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข

ส่วนการรายงานการศึกษา ปีงบประมาณ 2534 สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดศรีสะเกษได้สรุปปัญหาที่พบ ดังนี้

1. ด้านปริมาณ

1.1 เด็กในวัยก่อนการศึกษาภาคบังคับได้รับการเตรียมความพร้อมยังไม่ครบทุกคน

1.2 นักเรียนระดับประถมศึกษาเรียนไม่จบหลักสูตร ออกกลางคัน งบประมาณ 2,665 คน คิดเป็นร้อยละ 1.62 เนื่องจากความยากจนต้องเร่ร่อนติดตามผู้ปกครองไปประกอบอาชีพที่อื่น

2. ด้านคุณภาพ

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด โดยเฉพาะกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 61.25 เท่านั้น

2.2 อัตราการซ้ำชั้น โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ค่อนข้างสูง คือ งบประมาณร้อยละ 08.96 และนักเรียนร้อยละ 21.96 มีปัญหาด้านสุขภาพอนามัย

3. ด้านบริหารและการสนับสนุน

3.1 การบริหารงานโดยใช้แผนเป็นเครื่องมือ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

3.2 การนิเทศติดตามผลงานยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

3.3 การพัฒนาบุคลากรและมอบหมายงานยังไม่ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร

และยังมีรายงานการประเมินความก้าวหน้าคุณภาพนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2532 ซึ่งชี้ให้เห็นอีกว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละและร้อยละนักเรียนที่มีผลน่าพอใจของจังหวัดศรีสะเกษต่ำกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในเขตการศึกษาเดียวกันทุกกลุ่มประสบการณ์ และหากพิจารณาเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าระหว่าง ปีการศึกษา

2531 กับปีการศึกษา 2532 แล้วจะเห็นว่า จังหวัดศรีสะเกษมีอัตราร้อยละของความก้าวหน้าต่ำกว่าทุกจังหวัดในเขตการศึกษาเดียวกัน ตัวอย่างเช่น กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยลดลงร้อยละ 4 และร้อยละนักเรียนที่มีผลน่าพอใจลดลงร้อยละ 5 เป็นต้น (รายละเอียดดังแสดงไว้ในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนเฉลี่ย ร้อยละนักเรียนที่มีผลน่าพอใจเป็นรายกลุ่มประสบการณ์ ปีการศึกษา 2532 และความก้าวหน้าเทียบกับปีการศึกษา 2531 จำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ				ที่ปกติ	ร้อยละนักเรียนที่น่าพอใจ			
	ไทย	คณิต	สพช.	กพอ.		สสน.	ไทย	คณิต	สพช.
เขตการ ศึกษา 11									
นครราชสีมา	67	41	59	70	49	92	27	82	87
	6	-1	3	2	4	12	-2	12	9
ศรีสะเกษ *	61	35	56	66	37	78	15	70	81
	3	-4	1	.7	2	4	-5	7	8
สุรินทร์	67	45	59	70	46	91	37	82	86
	7	3	4	3	5	13	10	18	11
บุรีรัมย์	65	42	59	68	45	87	30	79	85
	7	1	6	3	1	17	7	19	9
ชัยภูมิ	67	41	59	71	45	91	24	82	85
	6	-2	4	2	0	12	-6	16	6

และจากรายงานผลการวิจัย โครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ สรุปไว้ว่า การที่คุณภาพของนักเรียนต่ำลงเช่นนี้ นับเป็นปัญหาสำคัญที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อเร่งรัดยกระดับคุณภาพการศึกษาของจังหวัดให้สูงขึ้น และนอก

จากนี้ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการประถมศึกษาดังเช่น การขาดเอกภาพในการบริหาร การศึกษา การควบคุมนิเทศติดตามผลมีน้อย และไม่ทั่วถึง ระบบการเก็บข้อมูลทางการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆได้ตรงเป้าหมาย (สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2528)

นอกจากนี้จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่อยู่ติดเขตชายแดนประเทศกัมพูชา ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ หรือที่เรียกว่า "เขตอีสานใต้" ตามประวัติศาสตร์เป็นดินแดนที่มีการอพยพโยกย้ายถิ่น จับจองที่ทำกินของชนพื้นเมืองที่เรียกตนเองว่า "ลาว-เขมร-ส่วย" สภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง บางปีประสบกับภาวะฝนแล้ง ส่งผลกระทบต่อ การประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นอย่างมาก รายได้ไม่เพียงพอกับค่าครองชีพ ประชาชนต้องละทิ้งถิ่นฐานเข้ามาประกอบอาชีพรับจ้างใช้แรงงานในกรุงเทพมหานคร หรือเมืองใหญ่ ปัญหาที่ตามมาซึ่งมีผลกระทบต่อการศึกษา ก็คือ เด็กในวัยเรียนต้องย้ายติดตามผู้ปกครองไปประกอบอาชีพที่อื่นหรือผู้ปกครองทิ้งเด็กไว้ตามลำพังไม่มีผู้เลี้ยงดูและบางครอบครัวผู้ปกครองต้องจ้างแรงงานเด็กก่อนวัยอันสมควรในการช่วยประกอบอาชีพทำให้นักเรียนขาดเรียนบ่อย การเรียนขาดการต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่ออัตราการตกชั้น และการออกกลางคันอยู่ในอัตราสูงถึงร้อยละ 3.25 และ 1.6 ตามลำดับ (รายงานการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ, 2535)

จากสภาพและปัญหาที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ไม่ว่าจะ เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อัตราการตกชั้นและการออกกลางคันสูง การนิเทศติดตามผลไม่มีประสิทธิภาพ ฯลฯ ล้วนเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นมาจากความผิดพลาดของการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้น การที่จะให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดหมายของหลักสูตรได้นั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทราบถึงข้อมูลของสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของตนเองเสียก่อน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปใช้ในการวางแผน กำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข และจัดระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ให้บังเกิดผลดีต่อการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนให้สูงขึ้นด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับผู้วิจัยดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพและ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาให้เด่นชัด เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผน กำหนดแนวทางปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการบริหารงาน วิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่มีสนใจในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษในปีการศึกษา 2536 เท่านั้น
2. กรอบแนวคิดในการวิจัย
  - 2.1 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกำหนดไว้ 9 ด้าน ได้แก่
    - 2.1.1 งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
    - 2.1.2 งานการเรียนการสอน

- 2.1.3 งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 2.1.4 งานวัดผลและประเมินผล
- 2.1.5 งานห้องสมุด
- 2.1.6 งานนิเทศการศึกษา
- 2.1.7 งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
- 2.1.8 งานส่งเสริมการสอน
- 2.1.9 งานประชุมอบรมทางวิชาการ

2.2 กระบวนการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามขอบข่ายงาน และภารกิจที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ

- 2.2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ
- 2.2.2 การวางแผน
- 2.2.3 การดำเนินการตามแผน
- 2.2.4 การประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
2. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์กับโรงเรียนและหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผน กำหนดแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนต่อไป

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

สภาพ หมายถึง ลักษณะการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2536

ปัญหา หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานตามขอบข่ายของงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 9 งาน
โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 120 คนลงมา

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ครูวิชาการโรงเรียน หมายถึง ครูที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มละ

867 คน รวม 1,734 คน จากโรงเรียนทั้งสิ้น 867 โรงเรียนปีการศึกษา 2536 ซึ่งจะทำ การกำหนดขนาดตัวอย่างประชากร และดำเนินการสุ่มตัวอย่างต่อไป

1.2 กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและ ครูวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยมีขั้นตอนการ ดำเนินการดังนี้

1.2.1 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสุ่มตัว อย่างของเครชชีและมอร์แกน(Robert V.Krejcie and Daryle W.Morgan)ได้กลุ่ม ตัวอย่าง คือผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 265 คน และครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 265 คน รวมทั้งสิ้น 530 คน

1.2.2 ทำการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Sampling Technique)โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาด ใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก

1.2.3 จากข้อ 1.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling)เพื่อเลือกตัวแทนที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการโรงเรียน ตามขนาดโรงเรียนในแต่ละอำเภอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับมีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scales) และแบบปลายเปิด (Open ended) โดยมีรายละเอียด ดังนี้คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูวิชาการโรงเรียน โดย แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัยขึ้นเอง ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือวิจัย
3. นำโครงสร้างเครื่องมือวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและขอคำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไข
4. สร้างเครื่องมือวิจัย (ฉบับร่างทั้ง 2 ฉบับ) ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อให้ออกเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำเครื่องมือวิจัย เสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงในเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำผลการตรวจสอบ แก้ไข และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปร่วมพิจารณาปรับปรุง แก้ไข เครื่องมือกับอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ให้ออกหนังสือไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอทุกอำเภอ แจ้งผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

สำหรับแบบสอบถามผู้วิจัยจัดส่งผ่านทางฝ่ายบริหารงานทั่วไป สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอจัดส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรต่อไป

ส่วนการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยใส่ซองสีน้ำตาลที่ผู้วิจัยแนบไปให้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของ และติดแสตมป์ไว้เรียบร้อยแล้ว โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยภายในวันที่ 31 มกราคม 2537

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละและจัดลำดับ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำถามแต่ละข้อ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ความหมายของคะแนนเป็นช่วงๆ

การนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีดำเนินการวิจัย และ ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึง ทฤษฎีและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง ประชากร กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวถึง การวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับในแบบสอบถาม โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในส่วนสุดท้ายจะเป็นรายการอ้างอิงและภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย